

[Moses Olsen.]

lige verden med den hensigt at søge at få landet tilknyttet østblokken i stedet for. Det er helt nye toner i Grønlands EF-debat, som vi har været forskånet for hele vinteren igennem.

Jeg synes i og for sig slet ikke om at tale om dette her, jeg synes, det er ubehageligt og på sin vis pinligt, men eftersom jeg ikke har haft mulighed for at kommentere det andetsteds, synes jeg ikke, vi kan lade sådanne påstande svæve frit i luften uden kommentarer.

I øvrigt skal jeg bare konstatere, at to grønlandere i forreste politiske position, Grønlandsministeren og landsrådsformanden, står med en meget lille procent bag sig i EF-spørgsmålet.

Grønland har sagt klart nej, men kommer ind i EF på grund af de danske ja-stemmer. Og hvad så, er der nogen, der spørger, hvad sker der så? Man kan betragte sagen fra to synsvinkler. Ser man på sagen ud fra de formelle forudsætninger, der er gældende i dag, må man sidestille det grønlandske nej med f. eks. det københavnske og konstatere, at en gruppe af landets borgere har haft en anden opfattelse end flertallet, men det er der jo ikke noget at gøre ved. Det er en enkel og ud fra sine præmisser rigtig holdning.

Men ser man derimod sagen ud fra de reelle naturgivne forudsætninger — og dem betragter jeg selv som de egentlige grønlandske forudsætninger — er situationen dog ikke så enkel. Selv om vi formelt på papiret er en gruppe danskere på linje med københavnere og andre, kan ingen nemlig bortforklare, at vi er et folk med eget sprog og eget særpræg, og at vore levevilkår og livsbetingelser mere svarer til de norske, færøske og islandske, end de svarer til de danske. Det er noget, der står fast og ikke er til at ændre. Og det er altså helt klart, at det er et demokratisk grønlandsk ønske, at Grønlands tilknytning til EF ikke skal svare til den danske. Som ansvarlige politikere må det nu være vor opgave at føre en grønlandsk politik, der er i harmoni med dette folkets ønske.

På baggrund af udenrigsøkonomiministerens svar til hr. Skovmand og i forlængelse af de udtalelser, der hidtil er faldet om selvstyreordning fra ministerens side og fra andre sider, har jeg tænkt mig, om det måske

ikke er rigtigst i denne situation, at vi begynder at træffe de nødvendige foranstaltninger til en folkeafstemning i Grønland og i mellemtiden siger til de grønlandske vælgere, at ønsker man fortsat en anden ordning med EF end den, vi har opnået ved at komme med sammen med Danmark, så kræver det et ændret tilhørsforhold til Danmark, og så kan man jo, når forberedelserne er truffet, forsøge at foranstalte en folkeafstemning om tilhørsforholdet til Danmark i Grønland. Umiddelbart kan jeg ikke se, at en sådan ændring, hvis man griber sagen fornuftigt an, kan få uønskværdige konsekvenser hverken i Grønland, i Danmark eller i forholdet mellem de to lande, og alle, som har udtalt sig om sagen hidtil, er jo også enige om at diskutere sagen i al fordragelighed. Der er mange ting, der skal overvejes nøje i givet fald. Men hvis Grønlands befolkning gennem en folkeafstemning udtrykker ønske om et ændret tilhørsforhold, må man se at komme i gang alt efter afstemningens resultat.

Jeg kan ganske kort komme med nogle bemærkninger om det forløbne år, som jo startede med, at regeringen tilkendegav at ville se på principperne bag Grønlandspolitikken, således at de skulle komme til at gå ud fra mere grønlandske forudsætninger, end det måske har været tilfældet hidtil.

Jeg vil først bemærke, at Grønlandsministerens gode, rigtige og også modige initiativ i lønpolitikken har glædet os. Jeg synes, det er et initiativ, der er i god samklang med grønlandske forudsætninger.

Men på noget så vigtigt og alvorligt som uddannelsespolitikens område synes jeg, at man har haft svært ved at efterleve sine erklæringer fra åbningsdebatten i oktober sidste år. På baggrund af en lang og anime ret debat i Grønlandsrådet henstillede rådet i vinter, at ungdomsundervisningsspørgsmålet søges løst i Grønland, i stedet for at man sender de mange unge til Danmark, hvor der opstår så mange problemer, som også medfører næsten lige så mange problemer, når de unge skal hjem til Grønland og skal køres ind i samfundet én gang til. Men nu er det jo sådan, at ministeren ikke er forpligtet til at følge Grønlandsrådets henstillinger, og ministeriet er nu, konstaterer jeg, gået i gang med at opkøbe eller leje ungdomsskoler her i Danmark på tværs af de henstillin-